

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6653/2561

นายชานนท์ สร้อยสังวาลย์ผู้ร้อง นางสาวกนกพร สร้อยสังวาลย์ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 188, ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.พ.พ. มาตรา 1382

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์อันเป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้องส่งสำเนาคำร้องขอแก่ผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินและประกาศคำร้องขอทางหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว ไม่มีผู้ใดยื่นคำคัดค้าน จึงเป็นคดีที่ไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 188 เมื่อศาลชั้นต้นได้ดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ การดำเนินกระบวนการพิจารณาและคำสั่งของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ ถือว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกมีสิทธิพิสูจน์ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ผูกพันผู้คัดค้านตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 (2) ก็ตาม แต่คดีนี้คำสั่งศาลชั้นต้นถึงที่สุดไปแล้วและข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้คัดค้านไม่ปรากฏว่าผู้ร้องโต้แย้งสิทธิอย่างใดแก่ผู้คัดค้านในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ผู้คัดค้านเพียงแต่อ้างว่ามีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้องและขอให้คำสั่งเพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์เท่านั้น มิได้ขอให้มีคำสั่งแสดงว่าผู้คัดค้านมีสิทธิเหนือที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องเข้ามาเป็นคู่ความเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คຸ້ມครองหรือบังคับตามสิทธิของตนได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) และไม่อาจขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เนื้อที่ประมาณ 1 งาน 88 ตารางวา มีชื่อนายวอน ผู้จัดการมรดกของนายวัน เจ้ามรดก นายทองอยู่ นายบุญทิ้ง นางสาวพรม นางบุญธรรม นายพวง นางปลด และนายหน่ง ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกัน ผู้ร้องครอบครองที่ดินดังกล่าวเนื้อที่ 72 ตารางวา สืบต่อจากบรรพบุรุษของผู้ร้องซึ่งครอบครองจนได้กรรมสิทธิ์ตามกฎหมายและยกที่ดินดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องโดยไม่ได้จดทะเบียน ผู้ร้องปลูกบ้านอยู่อาศัย ปลูกต้นไม้และพืชผลในที่ดินด้วยความสงบเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ผู้ร้องจึงได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครอง ขอให้คำสั่งว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 เนื้อที่ 72 ตารางวา ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 เนื้อที่ 72 ตารางวา ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่สั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 เนื้อที่ 72 ตารางวา โดยการครอบครองปรปักษ์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีถึงที่สุดแล้ว ไม่มีเหตุที่ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้าน ยกคำร้อง ผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนคำร้องของผู้คัดค้านแล้วมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกา วินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านจะร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้น ที่สั่งว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 เนื้อที่ 72 ตารางวา ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ได้หรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมี คำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ เป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ซึ่งศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องส่งสำเนา คำร้องขอแก่ผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน และประกาศคำร้องขอทางหนังสือพิมพ์รายวันโดยกำหนดวันนัด ไต่สวนและให้ผู้ที่จะคัดค้านคำร้องขอให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลก่อนวันนัด แต่ไม่มีผู้ใดยื่นคำ คัดค้าน จึงเป็นคดีที่ไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 188 ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ การดำเนินกระบวนการพิจารณาและคำสั่งของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้คัดค้านไม่ได้ร้อง คัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ ถือว่า ผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอก มีสิทธิพิสูจน์ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ ผูกพันผู้คัดค้านตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 (2) ก็ตาม แต่คดีนี้คำสั่ง ศาลชั้นต้นถึงที่สุดไปแล้ว และข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องโต้แย้งสิทธิอย่างใดแก่ ผู้คัดค้านในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล นอกจากที่ผู้คัดค้านอ้างว่ามีสิทธิใน ที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง ทั้งผู้คัดค้านเพียงแต่ขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ที่ดินพิพาท ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์เท่านั้น มิได้ขอให้มีคำสั่งแสดงว่าผู้คัดค้านมี สิทธิเหนือที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องเข้ามาเป็นคู่ความเพื่อยังให้ได้รับความ รับรองคุ้มครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) และไม่อาจขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 4794 เนื้อที่ 72 ตารางวา ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ที่ได้ดำเนินมา แล้วโดยชอบได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ให้ ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องของผู้คัดค้านแล้วมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดีนั้น ไม่ต้องด้วย ความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

อรรถพงษ์ กุลโชครังสรรค์ · อนันต์ วงษ์ประภารัตน์ · รัชพันธ์ ประพุทธนิติสาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6653/2561>